

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Sinoadele protopresbiterale.

II.

Sinoadele protopresbiterale prin muncă adevărată pot ridica, iar prin nepăsare și superficialitate pot distruge biserica. Leghionul de neajunsuri, cari însoțită prin marea poporului și sapă mereu, dar sigur, la fundamentul bisericii spre a o prăbuși cu timpul, trebuie să aștepte zăgazuri și stavile puternice în activitatea sinoadelor protopresbiterale. Când aceste stavile de apărare vor birui răul, înlocuindu-l cu binele și progresul, biserica va putea striga cu satisfacție, că: „puterea ei nici porțile iadului nu o vor mai putea birui”. Toată suflarea dorește progresarea și înflorirea bisericii, și deci a poporului, dar pentru a atinge treaptă cu treaptă binele... să recere zel și interes, din cari se nasc fapte vrednice, aducătoare de roade binecuvântate...

În aceste înțelese trebuie să dozească fiecare fiu el neamului binele bisericii, și în acest înțeles să-l simtă înțreii membrii sinoadelor noastre protopresbiterale!... Cadrele unui articol de ziar nu îngăduie a înșira toate lacunele, toate neajunsurile, cari bântue prin șirurile întinse ale credincioșilor noștri, căci doar știm cu toții că sunt cu — leghionul!... Vom pomeni deci numai unele, de colorit mai general, dar foarte periculoase și cu timpul amar răsunătoare, și pe cari o ținută înțeleaptă a sinoadelor protopresbiterale cu oare care încordare le ar putea înlocui cu stări normale.

În „rapoartele generale” cetite în sinoadele protopresbiterale la rubricile statistice despre starea populației se aude în tot anul și aproape pretutindenea anunțându-se o sumedenie de „concubinate” și „căsătorii numai civile”... Se cetesc...

cum ai ceti o poezie inocentă, și... sinodul luând „raportul” la cunoștință — trece la ordinea zilei...

Bărbații luminați, cum sunt de comun membrii sinoadelor protopresbiterale, să nu știe oare că „concubinatul” și „căsătoria numai civilă” sunt niște primejdioase rupturi ale celor mai puternice zale din lanțul, care a ținut strâns legat poporul de biserica sa străbună?... Să nu știe oare, că prin această ruptură, devenită astăzi atât de generală, poporul se depărtează de adăpostul său secular, rumpând mereu-mereu alte și alte zale din lanțul sfânt și ocrotitor?... Și să nu știe, că în acest avânt nebun și inconștient va ajunge fatalmente la distanța până unde puterea atractivă a bisericii nu va mai ajunge spre a influența?...

Nu, nu presupun, ca acest corp matur să nu vadă această primejdie, nu numai creștină bisericească, dar și socială-națională. Consistorul nostru arhidiecezan a îndatorat preoțimea a combate acest rău cu toate mijloacele legale, iar protopresbiterii la rândul lor au deobligat-o a arăta amănunțit, că „ce mijloace au folosit și cum au combătut concubinatul”? Aceste „rapoarte” până la întrunirea sinoadelor protopresbiterale trebuie să fie înaintate din toate parohiile și filiile.

Dar când și unde s'au censurat aceste rapoarte în plenul sinodului protopresbiteral? Când și unde s'a constatat, că cutare s'au cutare preot a lucrat mult sau puțin... că nu a lucrat de loc în această gingașă chestie?... Când și unde s'a ales de pildă vre-o comisie din plenul sinodului, cu misiunea de a controla la timp potrivit, dacă în parohii se lucrează anume ceva în chestiune, dacă cele arătate în „raport” corăspund adevărului etc. etc.? Până acum — durere — în nici un raport publicat despre de-

curgerea sinoadelor protopresbiterale n'am găsit un interes mai viu referitor la materia ce ne preocupă. Adece da, des repetitul cântec: „preoții să facă tot posibilul spre curmarea răului”... La finea znelui apoi urmează iarăși în chip mecanic „împlinirea datorinței”: „raportul” despre arătarea „măsurilor” luate în contra concubinatelor și rezultatul... se arată în „Dumineca Tomei” în fața sinoadelor eparhiale — cu groaznice plusuri de concubinate și „căsătorii numai civile”!!! Acesta este un fapt dureros și de netăgăduit, arătat prin oglinda fidelă a statistice... Și acest rău, această stare anormală, sinodul protopresbiteral o poate îndrepta!...

Acest organ competent în clădirea organismului bisericii noastre, prin o comisie compusă din bărbați zeloși, scrupuloși și drepti — poate afla cheia magică spre a descoperi, care este motivul, că în unele parohii rezultatul „măsurilor” se prezintă prin groaznica priveriște, că nu mai afi băiat de 17 ani fără concubină... că în o localitate de circa 700—800 suflete... în curs de 4 săptămâni poate să crească numărul concubinatelor cu 12?!!... Această comisie a sinodului protopresbiteral, pe lângă un control strict obiectiv, — compusă fiind din membri zeloși și cu durere de soartea poporului, mai poate îndrepta răul și prin povești directe adresate poporului. Acesta auzind dela „străini”, că ră-tăcirea lui e periculoasă — se mai desmeteste, urmând apoi chiar și îndreptarea. Mai poate apoi sinodul protopresbiteral, ba ar trebui chiar să hotărască publicarea „măsurilor” luate și folosite din partea acelor preoți, cari au putut dovedi rezultate plausible, ca astfel „armele” bune să se generalizeze. Da, sinodul protopresbiteral poate face mult, ba aproape totul spre atingerea scopului dorit.

III.

Un alt neajuns, a cărui ameliorare se poate ajunge în parte covârșitoare tot prin conlucrarea sinoadelor protopresbiterale, este acela de a se îngriji, ca fiecare parohie aparținătoare să pună baza la fonduri bisericești, fie cât de modeste. Din cauza sărăciei — neputând face față cerințelor legilor de astăzi, — pierdem școalele noastre, adevăratele făclii, cari luminează cărările conducătoare la biserica străbună și la alipirea către așezămintele ei. De ar fi fonduri bisericești... pericolul ar trece aproape neobservat. Dacă strămoșii ar fi pus baze la fonduri bisericești, ele astăzi ar fi niște fântâni folositoare. Dar oare cu noi se gată lumea?... Oare nu urmează alți strănepoți, cărora noi le vom fi strămoșii?...

Dacă deci n'au făcut totul acei strămoși, probabil fiind că n'au putut, să facem noi, „strămoșii” strănepoților de mâne!...

Nu ar fi iertat, sub nici o condiție, să mai existe parohie fără un modest fond bisericesc. Scuzele de „nu se poate” nu mai au rost, nu mai trebuie tolerate!

Sinoadele protopresbiterale sunt autoritățile clerului și poporului nemijlocit din protopresbiterate. Acestea se vadă deci pericolul de mâne și prin urmare să deobliga cu strictețea toate parohiile a înființa fond bisericesc.

Să urmărească, dacă această hotărâre se introduce pretutindenea, și în caz contrar tot prin hotărâre legală să ceară dela Ven. Consistor intervenția față de nesupunători.

Poporul nostru e dotat dela natură cu darul de a se milostivi, de a face milă. Săracul lipsit nu părăsește pragul credinciosului nostru fără o bucată de pâine. E mai mult ca sigur deci, că nu s'ar întoarce rușinată biserica cea săracă

FOIȘOARĂ.

„Psihologie pedagogică”.

Pentru școalele normale de Emanuil Martig.

— Dare de seamă. —

(Fine.)

Astfel într'un loc vorbindu-se despre condițiile unei reproduceri ușoare, se înșiră ca condițiune pe lângă claritatea, ordinea și repetirea reprezentărilor, și interesul pentru reprezentări. Reproducem mai ușor ce ne interesează mai de aproape, ce ne captivează sufletul. Exemplul din carte: „În „Serisoarea dela Muselim-Selo” a lui Coșbuc, soldatul care moare în spital, nu se gândește la rănilor și durerile lui, ci la copilul lui de acasă, cât de mare o fi el acum, ce șgomot face prin casă, se gândește la coasa, care acum îi ruginește după grindă, la juncanii, pe cari a vrut să-i cumpere, la pielea de miel din pod, și din care ar fi vrut să facă o căciulă copilului, la vântul răcoros, care bate piepturile goale ale ostașilor.

Toate acestea și le amintește cu drag, pentru că tot sufletul îi este plin de acestea, nu de chinurile lui actuale, și tot interesul lui e acolo: „ce fac cei de acasă”? Acestea e numai un exemplu despre o stare sufletească.

Tot astfel localizează exemplele și altor fenomene psihice. Dela început până

la sfârșit te desfășezi în mlădierea de ficioară tină a limbajului lui Coșbuc.

Acestea cu privire la limba traducătorii și la localizarea „Psihologiei pedagogice”.

Manualul însuși pleacă pretutindeni dela exemple și de obicei nu se mulțamește numai cu un singur exemplu, ci caută să derive rezultatele dintr'un material de fapte pe cât se poate de bogat și urmărește cu asta exclusiv procedeul inductiv. (Prefață).

Exemplele sunt luate, pe lângă cele amintite din biblie, din viața de toate zilele, mai ales din viața copiilor. Nu se abandonează nici poezia, ale cărei urme noi că se găsesc în manualele de până acum. Motivul ar fi, că poezia n'ar cuprinde adevăruri istorice. Bine, dar psihologia caută mai mult adevăruri sufletești, iar acestea unde se pot găsi mai frumos descrise, decât în poezie?

După ce se arată într'un mod simplu și neocăutat problema psihologiei și isvoarele ei, se înșirue ca într'un caleidoscop activitățile fundamentale ale sufletului, pe cari le tratează în patru secțiuni: 1. Cunoașterea. 2. Simțirea. 3. Voința. 4. Deosebirea sufletului ale oamenilor.

Această împărțire a psihologiei o face pornind de asemenea din exemplul biblic al „Samarineanului milostiv”, în care putem desluși activitățile amintite: „Samarineanul văzu pe nenorocit și cunoscu suferințele lui, atunci i-a fost milă de el,

deci a simțit compătimire, și numai decăt se decise să-l ajute, deci voi să-l scape”.

Acert exemplul ne vadește, că cunoașterea, condiționează simțirea, iar amândouă voința, se influențează una pe alta, fiind în suflet unite.

Toate la un loc formează „întreaga ființă” a sufletului. Numai cât își dau rând, când una stăpânește sufletul, când cealaltă. Despărțirea lor se face numai în gând pentru limpedea cunoaștere a vieții sufletești din toate laturile.

Înrăurirea reciprocă a acestor activități e tractată cu atâta măiestrie și se trece dela un fenomen la altul așa de natural, că la sfârșitul cărții ai impresia unității sufletului.

Pe lângă aceste trei activități ale vieții sufletești, cari sunt generale tuturor oamenilor, mai sunt și anumite deosebiri de vârstă, de temperament, de sex, pe cari autorul le studiază în a patra secțiune.

Tot aici ni se explică dezvoltarea sufletească a omului în vârstă alăptării, a dinților de lapte și a juniei. Apoi temperamentele.

Se face diagnoza pe rând și amănunțită a fenomenelor cunoașterii, ale voinței și sentimentelor, pornind din exemple și lămuriri, cari ar părea că sunt date prea deavalmă, dar cred că chiar varietatea terenurilor, după cari sunt luate exemplele, li îndeamnă pe elevii din pedagogie cătră aceste terenuri și i îmboldește la observațiuni psihologice multilaterale.

Din aceste exemple și lămuriri se limpezește mai întâi obârșia, mai apoi ființa respectivului fenomen sufletească și felurile lui, apoi înrăurirea ce o are spre es. fenomenul fantaziei asupra sufletului, asupra simțământului și asupra voinței.

„Resumatul” are scopul să deie o privire generală peste lucrurile esențiale și să le înlesnească elevilor repetiția și pregătirea de examen. (Prefață p. 5).

Resumatul este urmat de „aplicațiunile educației”, cari au de scop să introducă pe elev în nexul intim dintre psihologie și pedagogie, să-l facă să înțeleagă și mai adânc rostul psihologiei, și se dă viitorului educator o bună oclăuză în folosirea mijloacelor îndrumătoare pe cale bună a dezvoltării cutărui fenomen în germene din sufletul copilului.

După acest metod se deșiră povestea minunată a tuturor funcțiunilor sufletești pe 380 de pagini tipărite frumoase, deși iol coala s'a mai străcurat și câte o greșală, care însă nu strică înțeleșul.

S'a introdus deja ca manual în școala normală Vasile Lupu din Iași, și școala normală de învățători din București. După informațiunile ce le am, se va introduce și în școala normală din Galați. Rezultatele nu pot fi decât strălucitoare. Ar fi bine să se introducă până la ivirea unor originale mai bune — și în preparandiile noastre ardelen. Iar învățătorimii noastre i-o pun la inimă.

Săliște, 8/X. 1910.

Valeriu Pandă.

dela coliba lui fără a primi o fărmitură... un ban, un pumn de grăunțe etc., cari adunându-se și economizându-se înțelepțește, pe neștiute se înalță — fondul bisericesc.

Porunca a fost dată de mult și în această materie, dar a rămas în multe parohii tot numai *pe hărție*. Și așa va și rămâne în veac, câtă vreme factorul competent — sinodul protopresbiterial — nu va lua în mână frânele îndreptării. Acestea sunt deci responsabile pentru soarta de mâne a bisericii; acestea să vadă mai departe și să strige răspicat preoților, că arginții de congruă, după cum nu au sunat în urechile strămoșilor, tot așa — e mai mult probabil — că nu vor suna nici în acelea ale strănepoților..

Nepăsarea organelor parohiale competente trebuie scormonită din culcușul său prin constituirea întrevederi și zeloasa activitate a sinoadelor protopresbiteriale. Sinoadele protopresbiteriale sunt *instanțe judecătorești* — în înțelesul nostru; — ele au deci a privi necontenit *cătră îndepărtata insulă a înfloririi și progresării bisericii*. În această calitate nu au voie a primi „scuze”, fie cât de „temeinice”, dacă nu doresc să fie timbrate din partea posterității cu pecetea *superficialității*. Inchei deci cu firma convingere, că: *sinoadele protopresbiteriale, prin interesare corăspunzătoare, pot mântui biserica, dar prin indolență o pot ruina.* G. R.

In chestia „Tribunei”.

Ziarul „Românul”, organ al comitetului central executiv al partidului național român, publică următorul comunicat oficios despre cele hotărâte luni 6 Martie nou, în Cluj, din partea comitetului:

Comitetul central executiv al partidului național român, în ședința sa din 21 Februarie (6 Martie) a. c. ținută la Cluj, a adus în chestia „Tribunei” din Arad cu unanimitate următorul conclud:

Dacă dl Dr. Nicolae Oncu declară, oă recunoscând disciplina de partid su-pune sfacerea „Tribunei” aprecierii comitetului național, și dacă dl Dr. Nicolae Oncu declară, că fiind averea „Tribunei” avere națională și prin urmare destinată a fi în serviciul partidului național român, această avere o pune la dispoziția comitetului național, ca singular reprezentant al partidului național român: în acei caz comitetul național este aplicat să exmită din sânul său în scopul statoririi amănun-telor și găsirii garanțiilor necesare o comisie de 5 inși, în care însă nu vor putea lua parte acei membri ai comitetului, cari în controversa din jurul „Tribunei” au stat în primul plan.

La acest conclud unanim al comitetului național, dl Dr. Nicolae Oncu, provocându-se la „regulamentul intern” al „Tribunei” a spus, oă această declarație, fără de a se consulta cu colegii săi din direcțiunea „Tribunei”, de astădată nu o poate face.

Incidental să încheie.

Scrisori din America.

Contele Apponyi în Chicago. Protestul naționalităților.

Obiectul de discuție al foilor americane este venirea acestui conte (Apponyi) plămuitorul de legi uigătoare pentru școalele nemaghiare, aici, în America.

Ungurii au cercat pe toate căile posibile să facă numitului conte o primire din cele mai strălucite. Ba au cercat să glăsuiește în ton înalt despre scopul sublim ce-l urmărește acest inger al ungurimii.... pacea. Naționalitățile încă nu au stat cu mâinile în sin, ci au ținut întruniri în scopul de a hotărî cum să se demonstreze în contra acestui om care umblă și p' aici cu cojocul întors.

Au tipărit broșuri, prin cari au spus lumii americane cari sunt șicanale și ordinațiunile ce acest conte le-a făurit pentru stăpînirea școalelor naționalităților din fericita Ungarie. Mai bine aranjați au fost Slovaci, Bohemii, Sărbii, și ca parte întrevedere și Români. În ziua de 11 Februarie a fost hotărât ca contele Apponyi să și țină vorbirea fulminantă, în sale de mărime uriașă, cum numai în Chicago se găsește.

Fiii lui Arpad au venit cu mic cu mare. Dar nici naționalitățile n'au lipsit. Mulțime de lume în sală. Om preste om. Indesuală nemi pomenită. La intrarea contelui în sală, pe masă verde erau deja așezate protestele naționalităților *cu un jumătate de milion de subscrieri*. Ori ce încercare de a vorbi, i-a fost zădărnici. Cât ce a apărut pe scenă, a fost huiduit, batjocurit, fluierat ca cel mai din urmă rău făcător. Poliția americană era de față. N'a oprit însă pe nimeni să-și manifesteze dorința și voința. Opinia americană este adecă pe partea naționalităților. Văzând contel și ai sei că nu e chip de a putea vorbi în aceasta sală, s'au dus în alta. Acolo însă asemenea a fost inundat de naționalități cari i-au zădărnici și aci ori ce puțință de a vorbi. Blamat, rușinat, a fost silit contele să se retragă. Acest rezultat îl așteaptă pe contele și în Cleveland, unde va avea să vorbească în zilele de 13 și 19 Februarie. Am cunoștință pozitivă, că și acolo naționalitățile sunt aranjate la fel, și vor și resplăti uriașului maghiar cu măsura cu care el ne a măsurat. Foile americane laudă ținuta naționalităților. Impresia ce a lăsat contele Apponyi în Chicago stă sub zero. Pretutindeni va fi huiduit și oprit de a vorbi. Poate mai bine făcea de nu venea la America, unde și-a pierdut mai bine ca jumătate din mărirea închipuită.

Nu a fost acesta decât un bun prilej a vedea oă de mult iubit este de fii Ungariei, pentru cari visează pacea universală și desarmarea. Da, desarmarea naționalităților de școli și biserici.

Mă gândesc, dacă această demonstrare se făcea în fericita Ungarie, câți frați trebuiau să ajungă martiri? Cum ar fi trosnit din puști credincioșii jandarmi, cei vecinici în legitimă apărare!

Ce fericite au fost naționalitățile oă deastădată se aflau pe pământul Americii, unde se dă deplină libertate fiecărui om exist. Nu mă îndoesco, că venirea contelui Apponyi la America, va fi cea mai tristă pagină din istoria lui. Căci e mult, ca contele Apponyi, luceafărul maghiarilor, să fie huiduit, fluierat, oprit să vorbească. Lumea se va întreba mirată se poate? Iată, în America s'a putut. Este fapt împlinit. A fost o scenă văzută cu ochii. A fost o tristă realitate, dar numai pentru contele Apponyi.

Indiana Harbor Ind. 13 Februarie.

S. Mihăilșian
preot.

Din protopresbiterate.

Sinod protopresbiterial în tractul Lupșa.

(Fine.)

Se alege de notar sinodal membrul Nicolae Fodorean, iar bărbați de încredere Aurel Boeriu și Vasile Bambuș, apoi se trece la agende. Protopresbiterul președinte prezintă actele următoare: a) Raportul său despre starea tractului la 1910. b) Raport special și informativ despre unele treburi școlare c) Raportul comitetului. d) Raportul bibliotecarului prot. e) Rațiociniul pe 1910. f) Bugetul și lista de repartitie pe 1911. Esibite a) — b) se predau spre cenzurare și venire cu raport asupra lor comisiunii în care se aleg membrii sinodali: Vasile Șpan, Diodid Bedeleian și Iosif Panța, esibite c—d, se predau comisiunii: Avram Cioran, Iosif Herdea și Hhail Gaja, esibite e—f, comisiunii din care fac parte: Nistor Maniu, Andreiu Straja și Macaveiu Catean.

Până la pregătirea referadelor se suspende ședința. Folosesc prilejul pauzei, spre a face cunoscut încăvta cuprinsul unor acte predate comisiunilor.

Raportul general despre starea protopresbiteratului are 5 secțiuni sau grupări mari (I. Afaceri oficiale II. A. bis. III. A. școlare IV. A. epitropești și V. Momente istorice) și fiecare secțiune are sub împărțiri, așa că nu e remasă nici o chestie neatinsă, fie din domeniul administrației, fie din domeniul problemelor mari bisericești, ce de prezent agită cercurile bisericești. Cunoaștem — ca să amintesc în treacăt câteva momente — cum se conduc agendele oficiale, cum funcționează corporațiile din tract, câți și cum se ocupă preoții cu predicarea cuvântului divin, cu ținerea de prelegeri publice pentru popor, cu înființarea de așezăminte economice și culturale bisericești. Se expune tabloul complet al personalului bis.—școlar și a populației tractuale, a școalelor și elevilor, a averilor în toate combinațiile și variațiile ce pot forma obiect de studiu. Unele pagini sunt vesele, altele triste. Dintre paginile vesele a raportului țin să fixeze cele ce se refer la starea religioasă a poporului necontarbată până acum de nici o secță din cele ce se alinau fac ravagii simțite, cele ce conțin expunerea jertfelor ce le aduc oamenii pentru

susținerea instituțiilor bis. (Numai ofertele benevole dau suma de cor. 3.655 22) cele ce spun cum fii poporului îmbrățișează înctul pe înctul meseriile și negoțul cele-ce dau tabloul știutorilor de carte (creșterea 2.8% față de trecut), ori cele-se arată creșterea capitalelor bisericești ale parohiilor ș. s. De altă parte nu e mic numărul paginilor de trist cuprins. Poporația tractului arată minus de șase suflete față de anul trecut, oăci oszarile de nașteri s'au împuținat și cele de moarte au crescut. A scăzut numărul celor ce usează de taina pocăinței (minus 6.6%) oer-cetarea bisericești a fost mai slabă (4.7%), s'au lătit unele excese în popor, starea igienică a poporului e neîngrijită. Școala de toate zilele nu o cercetează 25% din cei obligați, din școala de repetiție 50% nici se imatriculează. Absențele școlare dau și ele respectabila sumă de 44.000. Raportul special școlar completează unele date școlare din raportul general. Expune câte școale au completat salariul la minimal legal și câte nu (10). Se aduc la cunoștință sinodului și unele chestii gingașe de caracter mai mult intim și de aceea din cuprinsul lui nu pot schița multe. Atată relev, că procesul de selecționare a corpului învățătoresc (mai bine retezarea învățătorilor neapți) a înalțat binisor înzestrând școalele afară de unele excepții cu puteri nouă didactice. Singura mângâiere ce ni-o oferă acest raport se cuprinde în faptul, că în acest tract dela 1908 încoace nu s'a pierdut nici o școală confesională. (Asupra unora pare a atârna acum sabia lui Damocle!)

Celelalte rapoarte sunt de conținut mai mic. Cunoaștem din ele năzuința de a lăți sămânța cea bună în toate părțile. Comitetul s'a ocupat mai ales cu oca-za școalei de cantori ce ar fi să se ridice în centrul protopresbiteratului. Năzuință nobilă, din punctul de vedere al artei cântului bisericesc — în timpul din urmă cam neglijat pe la bisericile din tract — dar realizarea ideii cere jertfe prea simțite.

Însă nu mai perd timpul cu spicuirii. Comisiile au terminat cu cenzurările, ședința se redesch. de, și trec și eu la arătarea deciziunilor mai importante ce le-a adus sinodul

Conform propunerilor comisiunilor, sinodul ia la cunoștință donațiunile din tract, donatorilor le exprimă mulțumiri. Se decide repararea (continuarea reparărilor) caselor protopopești — cu preliminar de 1600 coroane. Rațiociniul protopopiatului pe 1910 se aprobă și se votează și bugetul pe 1911 cu cor. 3156.25 la intrată și eșite. Echilibrarea — se înțelege — dacă nu vor încurge regulat taxele dela comune, se poate face, fiind tractul sărac, numai cu împrumut. De aceea sinodul a și dat îndrumare a încassa cât se poate de energio restanțele, ca să nu fie silit tractul a contrage împrumutul oneros în toate privințele.

S'au dat și unele îndrumări de mare însemnătate religioasă-culturală. S'a îndrumat adecă protopresbiterul — care e președintele conferinței preoților și învățătorilor din tract — să întrevină la membrii acestor corporații și să îndemne preoțimea și învățătorimea din tract a ținea *prelegeri publice* pentru popor, mai ales din domeniul igienei publice. Scopul prelegerilor ar fi luminarea poporului și abate-rea lui dela calea desfrâului, care aduce pagube morale, boale multe și urâte în popor, cari măresc mortalitatea copiilor.

Preoții s'au îndatorat și la aplicarea pedepselor morale, cari pot împiedea și stărpi concubințele.

Chestia, fiind de ordin superior bisericesc național, ba și de stat, merită a o suleva în public și a determina cercuri cât mai largi la studierea ei.

Noi până acum ne-am bîzuit în mamele române și ne bîzuim încă, dar zilele „grele sunt”; — ne putem pomeni în o bună dimineață, oă mamele află, că e mai bine să aibă mai puțin copii, oă e mai comod a duce viața în orgii, decât crescând copiii. Ce s'ar alege de noi atunci?

Poporul ca și copilul, când i-a perit rușinea și frica de păcat, ușor alunecă pe căile perzării, de unde e grea reîntoarcerea.

Să ținem viu simțul religios, simțul de curățenie sufletească și trupească, și atunci de nimic nu avem teamă!

Restul concluduzilor privește afacerile interne, pentru că se dau îndrumări protopresbiterului: cum să vegheze asupra turmei și conducătorilor și cum să disciplineze pe cei ce deviază dela calea cea dreaptă a adevărului — și de aceea și trec peste amintirea lor. Amintesc — între alte lucrări, — aceea, că în sinodul acesta s'au făcut și două alegeri de membri în scaunul protopopesco. Alegerea s'a făcut cu vot secret, cum prescrie stat. org. Aleși au devenit parohii Aurel Boeriu și Vasile Bambuș, cu majoritate ab-

solută de voturi, în locul dscedaților Laurențiu Ciorbea și Mac. Bârsan.

Intră aceste timpul era înaintat și obiectele din convocator exhaustate. Deci prezidentul — după ce au propuneri se sine stătătoare nime nu s'a înșinuat — declară sinodul ultim din periodul 1909—1911, de închis. Cuvântului de închidere al prezidentului dă răspuns — în numele sinodului — preotul Vasile Șpan, și ședința se închide.

O oră, două, petrecem la masă comună, dată de protopop pe seama membrilor sinodali. Aci se renouă unele momente din sinodul abia închis, se țin câte-va toasturi și se aduc în discuție și alte treburi obștești: ca cauza trenului ce tocmai acum se edifică în lungul Arieșului, legând astfel de lumea mare și acest colț de țară, mai l'am putea numi uitat de Dumnezeu, din cauza izolării sale.

Deși desbaterile sinodale prezente nu le putem numi lungi și înfocate, cum e uneori obiceiul, sunt totuși și ele o zală destul de puternică la închegarea vieții noastre bisericești. S'au adus concludze valoroase și s'au luat măsuri destul de energioe în scopul urnirii înainte a treburilor bisericești din tract. Alta noi nu se cere. Paterea reședă în unanimitatea ougetelor și pornirilor, nu în cuvinte late și umflate, cari de cele mai multeori sunt lipsite de cuprins real.

Să dea Dumnezeu cât de multe praznice bisericești, cum a fost sinodul din 7 Februarie!

Convocare.

Prin aceasta convoc învățătorii dela școalele noastre confesionale gr. or. române din protopopiatul Săliștei laconferența tri-lunară pe ziua de Miercuri 9 Martie la 9½, ore a. m. st. v. s. c. în edificiul școalei noastre din Săliște pe lângă următoarea:

Ordine de zi.

1. Deschiderea și constituirea biroului.
2. „Cărticica năravurilor bune” sau cum se propunea religia în școalele noastre poporale în I-a jumătate a secolului al XIX-lea? de Dr. Ioan Lupeș protop.
3. Abc dar de Iosif Moldovan și soți, recensiune de P. Gura inv.
4. A doua carte de cătire de aceeași, recensiune de Iuliu Crișan inv.
5. A 3-a carte de cătire de aceeași, recensiune de Ioan Iacob inv.
6. A 4-a carte de cătire de aceeași, recensiune de D. Lăpădat, inv. direc.
7. Carte de cătire pentru clasele V și VI de aceeași, recensiune de Antonie German inv.
8. Carte de cătire pentru clasa IV-a de N. Sulică și soți, recensiune de Val. Pană inv.
9. Elemente de constituție de N. Sulică prof., recensiune de Emil Stoica inv. în Gurarâu.
10. Eventuale propuneri.

Săliște, 1 Februarie 1911 st. v.

Dr. I. Lupeș
protopresbiter.

Un „Apel”.

Direcțiunea seminarului „Andreian” a trimis tuturor preoților și învățătorilor din arhidieceză un apel, care cuprinde hotărârea corpului profesoral de a înființa un „muzeu școlar” pe lângă școala de aplicație cu scopul „de a oferi tinerimii seminariale prilejul de a și largi și aprofunda cunoștințele din studiile pedagogice”.

În acest apel — publicat și în „Tel. Rom.” — se spune mai deaproape ce anume să se colecteze pe seama muzeului. Până astăzi vedem însă, oă anevoe se îmbie ceva din partea celor chemați spre acest scop.

E datorința noastră a tuturor, cari am terminat cursurile vre-unei secțiuni în acest seminar, să contribuim — dacă nu cu obiecte — cel puțin cu obolul nostru la augmentarea unui fond, care are o menire atât de frumoasă. Câte apeluri, câte jertfe bănești nu ni se cer zilnic spre scopuri, cari nu ating atât de direct sfera noastră de activitate, și după puteri și împrejurări satisfacem acelor. Ar fi trist, ca preoțimea și învățătorimea întregii arhidieceze să nu fie în stare și să nu se achite de o datorință împusă așa zicând de sine, bine cunoscând cu toții lipsa unui astfel de muzeu le seminarul nostru.

Presupun, oă toți consimt, aproabă și doresc întruparea acestei hotărâri a corpului intrapolar, — cei mai mulți însă nu și iau osteneala, dacă și nu obiecte, cel puțin să trimită fie-care numai l. cor. spre scopul amintit.

Nădăjdum, că glasul nostru nu va suna în pustie — zice apelul. Și ca să

nu fie, domnii protopresbiteri sau ori-care preot sau învățător din trasele protopresbiterale, sunt rugați, ca cu ocaziunea conferințelor anuale să nu uite, fie unul sau altul a colecta pe samsa muzeului bani, dela membrii conferinței, venind în ajutor cu obolul nostru „la realizarea unui scop atât de nobil și aducător de roade binefăcătoare în câmpul activității noastre culturale și educative“.

Fiind conferințele prilejul cel mai bun, nu uitați dlor protopopi, a însemna în programul conferințelor anuale acest apel, la caz contrar care-va din frășii preoți sau învățători din inițiativă proprie să umble pentru realizarea hotărârii propriului prof-soral. Bani colectați să-i trimiță respectivul la adresa *Direcțiunii seminariilor*, și în felul acesta ușor se poate colecta o sumă frumoasă, scutind pe fiecare în particular de o osteneală, care singur nu și-o ia.

Un preot.

NOUTĂȚI

Din parlament. În sfârșit a fost votat din partea dietei și pe articole proiectul de lege despre prelungirea privilegiului pe samsa băncii austro-ungare, până la finea anului 1917. S'a început acum discuția asupra legii despre votarea contingentului de reocruți, apoi urmează bugetul la rând.

Contribuiri pentru Muzeul școlar. Pentru înființarea Muzeului școlar au mai intrat la direcțiunea seminarului „Andrian“ oferte în bani: dela Emilian Cioran, paroh în Rășinari 3 cor. și dela Teodosiu Popa, paroh în Făureș 10 cor.

† **Vigilia Enescu n. Tipeiu.** La 31 Ianuarie a. c. a răposat în Sebeș, cum am fost anunțat, văduva fostului preot Iosif Enescu din Sibiu, suburbial din jos. Această nobilă femeie, care prin modestia și alte calități sufletești ale sale și-a câștigat stima și iubirea tuturor, cari o cunoșteau, prin viață cumpătată și nepretențioasă, înconjurând șgomotul și reclamele lumii, a arătat atât în scurta ei viață, cât mai ales la moartea sa, cum trebuie să fie fiecare femeie, fiecare preuteasă română, fiecare română adevărată, care și iubeste neamul și biserica. *Virgilia Enescu* la moartea sa și-a testat întregă averea sa de 40.000 cor. pentru înființarea unei fundațiuni sub numele „Fundațiunea Ioan Tipeiu și Iosif Enescu“ — dată în administrarea Consistoriului nostru arhidiecezan. Atâtă abnegațiune și modestie la femeia stăpânită de un suflet nobil și mare, încât ea testatoarea, numele său nu și l'a pus în titlul fundațiunii, ci numai al bunului ei tată și al iubitelui ei soț. În vezi amintirea ei!

Dela Ligă. Dl Virgil Arion a fost ales președinte în comitetul central al Ligei culturale, în locul dlui Sava Șomănescu.

Dăruiri pentru biserică. Marele mecenat român, domnul *Vasile de Stroescu*, a trimis pentru biserică gr. ort. română din Diviciorii mari (traetul Dejului) 200 de coroane și pentru cea din Cernatul inferior (traetul Treisoane) două sute de coroane. Oficiile parohiale din ambele comune bisericesti aduc calde mulțămiri ilustrului binefăcător.

Lege bună. În statul Indiana din America s'a votat acum de curând o lege, în înțelesul căreia fiecare candidat de înșurătoare are să se supună unei minuțioase cercetări medicale, pentru a se constata, dacă e sănătos ori nu. Cei aflați, că sunt atacați de boale, cari prin moștenire trec dela părinți la fi — se opresc din partea legii dela legarea căsătoriei.

Teatru japonez în Sibiu. Artistul japonez Hanaco, cu trupa se dela teatrul curții imperiale din Tokio, va da o reprezentație în Sibiu, în ziua de Marți, în 14 Martie n., în sala mare dela Unicum. Bilete de intrare se găsesc la librăria G. Meyer, cu 4, 3, 2 și 1.50 coroane.

Cu preț bun s'au vândut Marți, la târgul Sibiului, vitele cornute. Au fost aduse spre vânzare 3000 de vite. S'au treout aproape toate.

Caz de moarte. Din București se anunță încetarea din viață a lui *Grigore Ștefănescu*, fost profesor universitar și membru al Academiei Române. Ca om învățat, Grigore Ștefănescu a scris și a publicat o sumă numeroasă studii din științele naturale. S'a născut în București în anul 1838. Moartea lui lasă un mare gol în știința română.

Calătorie în Orient. Societatea germană de călătorii din București organizează pe vaporul român „Impăratul Traian“ o călătorie la Constantinopol, Atena Alexandria și Cairo. Călătoria va dura din 16 până în 29 Martie a. c., și costă 550 de franci de fiecare persoană. Cu prilejul excursiunilor în Cairo se vor vizita și piramidele și stîncul din țara Egiptului.

Târguri mari. Târgul de mărfuri ce era să se țină în 20 Ianuarie la *Ilia Murășandra*, se va ținea cu permisiunea ministerială dată în zilele acestea în 16 Martie n. a. c. Târg de vite și de mărfuri va fi în Gherla în 22, 23 și 24 Martie n. a. c.

Import de carne. În Tarnu Severin se va deschide în 15 Martie noul abator, unde se vor tăia vitele destinate pentru monarhia noastră. O comisiune din Timișoara a fost în zilele acestea la Tarnu Severin în afacerea importului de carne, și întorcându-se acasă din România, s'a declarat deplin mulțumită cu observările dobândite. Se crede, că prețul unui kilogram de carne importată va fi în Timișoara cam 1 cor. 20 fileri.

Locuri scumpe. Pentru procesiunea festivă cu prilejul încoronării din lunie a regelui englez se vând de pe acum locurile potrivite din casele stradelor prin care va trece procesiunea. Bunăoară: La o casă cu patru etaje prețurile de închiriere sunt următoarele: Etajul prim 4200 de măroji, al doilea 5000, al treilea 2000, al patrulea 420 măroji, cu totul pentru vreo 40 persoane.

Intrunire agricolă. Reuniunea rom. de agricultură din Sibiu va ținea o intrunire agricolă, Duminică în 12 Martie n. c. la orele 2 după amiază, în școala română din comuna Șura-mare. La intrunire se va vorbi despre cultura pomilor și despre însemnătatea înșoțirilor sătești sistem Raiffeisen.

Combaterea cancerului. Din Viena se știe, că reuniunea austriacă formată pentru combaterea cancerului (a racului) a ținut în săptămâna aceasta prima sa ședință în aula universității. Maiestatea Sa a fost reprezentat prin arhiducele Leopold Salvator, care a ținut o cuvântare și a arătat interesul purtat de monarhul nostru pentru scopul uman și nobil al reuniunii. Au mai participat la ședință arhiducele Rainer, miniștrii și alte persoane de înaltă poziție. Despre problema vindecării cancerului a ținut o prelegere profesorul universitar Frenkl.

Radiotelegrafie în Ungaria. Pe șul unde se țin exercițiile militare din Timișoara se va construi o stațiune radiotelegrafică. Este vorba să se facă probe militare cu un nou aparat combinat cu telegrafia fără sarmă. Primele probe vor servi pentru stabilirea depărțării, în care aparatul poate funcționa exact. Până acum aparatul lucrează între Timișoara și Korneuburg într-o distanță de cincisute kilometri.

Un milionar vagabund. Edgar Brown, milionar american din Denver, după o absență de doi ani s'a întors acasă. În acest restimp milionarul a renunțat la toate bunătățile împreunate cu bogăția sa și s'a susținut din munca brațelor sale. A pribegit prin orașele mari americane pentru a cunoaște condițiile de viață ale oamenilor săraci, și pentru a vedea cu ochii proprii nevoile lor. Impresiile din pribegie se vor publica în formă de carte, care va arăta defectele îngrijirii pentru săraci și va propune mijloace de îmbunătățire. Milionarul a călătorit în haine simple de muncitor, a suferit toate mizeriile proletarilor, a dormit în azile de noapte, în suri și adeseori sub cerul liber. Părerea sa în general despre stările sociale americane nu este tocmai dintre cele mai bune pentru țara dolarilor.

Birou de informații în Budapesta. Atragem atențiunea publicului cetitor asupra inseratului cu titlul de sus din numărul nostru de astăzi.

La fondul „Victor și Eugenia Tordășianu“ pentru înzestrarea fetelor sărace, al Reuniunii meseriașilor rom. sibiieni* au mai dăruit: Zaharie Tilicea, paroh (Valdei), soția sa Salomia, 1 copii lor: Aurelie, Victoria și Valeriu, 1 cor. 50 bani; Ioan Marin, paroh (Râșadului), 1 cor.; Ioan Isaac, inv. (Topârcea), 40 bani; Romul Doctor, capelan (Hașfalău) și soția sa Livia, 2 cor.; Demetriu I. Hociotă (Râmnicul-Vâlcea), 1 cor.; Adrian Dan, învățăcel lăcătuș, 50 bani; Stefan Poan, inv. (Ernea ssa), soția sa Ana n. Bârsan, și copila lor Emilia, 60 bani.

Mulțămiță. Din prilejul parastasului celebrat Duminică în 5 Martie a. c. pentru fericita odihnă a regretatului *Gligorie Iovescu*, major ces. și reg. și intru amintirea neuitatului defunct, stimatele familii Iovescu și Tordășianu au dăruit din deosebită pietate către sfânta noastră biserică patronată, anume, pe seama „Reuniunii femeilor gr.-or. române din Sibiu suburbial Iosefin pentru înfrumșetarea bisericii“ suma de treizeci (30) coroane, drept bază a unui fond pentru ajutorarea copiilor săraci. În numele comitetului Reuniunii le exprim cea mai sinceră mulțămiță. Sibiu, în 8 Martie n. 1911. *Victoria Boiu*, prezidentă.

Rectificare. Domnul *Alex. Bârsan*, învățător în Rușiori, ne roagă să rectificăm întregirea părintelui N. Platoș din numărul 13 al ziarului nostru astfel: Alegearea de cassar al înșoțirii de credit din Rușiori, în persoana inv. Bârsan, s'a făcut în adunarea generală, cu unanimitate de voturi. Domnul Bârsan a demisionat în 2 Martie, dar atât direcțiunea, cât și adunarea generală a înșoțirii, nu i-a primit abdicarea, ci l-a rugat să rămână cassar, căci au în el deplină încredere. Procesele verbale ni s'au trimis în copie. În fine postul de cassar nu e incompatibil cu cel de contabil, în înțelesul ȘS-ilor 7 și 23 din statute. Credem, că cu atâtea chestia e destul de limpezită.

O declarație.

Primim dela Preacuvioșia Sa, părintele protosinel *Roman Ciorogariu* din Arad, scrisoarea următoare:

Domnule Redactor! În tot răul este și un bine. Din lămuririle Nrului 19 am înțeles cei supărarea Dvoastră. Excelența Sa, Domnul Mitropolit *Ioan Meșianu*, a fost atacat în „Tribuna“ și „Tribuna“ sunt eu. Un act de răsunare dară.

După dreptate ar trebui să mi cer atunci partea de merit și din osanalele ce i s'au făcut Excelenței Sale tot în „Tribuna“. Cum e de es: articolul la aniversarea de 80 ani a I. P. S. Sale, și lauda tuturor faptelor laudabile ale Excelenței Sale. Abundența omagiilor aduse I. P. S. Sale în „Biserica și Școala“ și la diferite ocașuni, ar fi mărturie destul de evidente, că eu nu am stat departe de închinăciunile „Tribunei“, făcute I. P. S. Sale.

M'aș mai putea provoca și la mustrările ce mi s'au făcut mie în „Tribuna“. Dar pentru această mustrare cine răspunde? Tot eu? Eu am fost acela, care m'am bătut pe mine însumi în coloanele „Tribunei“?

Dvoastră veți vedea de aici, că nu eu stau asupra „Tribunei“, ci „Tribuna“ asupra mea. Pe mine întotdeauna așa mă cheamă în judecată, ca și pe origiine.

Dar nu doleanțele Dvoastre mă fac să răspund, ci motive de ordin mai înalt hierarhic. M'ați pus anume față în față cu I. P. S. Domn Mitropolit *Ioan Meșianu*, prin ce ați dat o gravă lovitură ordinii hierarhice din mitropolie. Această lovitură sunt dator a o opri în loc, prin următoarea declarație:

Eu am avut supărări cu I. P. S. Domn Mitropolit, dar acestea au dispărut de mult, spre a fi înlocuite cu un profund sentiment de venerațiune față de Mitropolitul meu, cu care trăiesc în comuniune hierarhică, ca modest lucrător în via Domnului, stăpânită de I. P. S. Se. De va fi fost dar vre-o supărare la mitropolie, aceea nu din vina mea s'a născut, și nici din vina mea va rămânea. Aceasta să se știe.

R. Ciorogariu.

Din partea noastră avem să mai spunem următoarele: Nu am atribuit și nu atribuim necuviințele din coloanele „Tribunei“ părintelui protosinel, ori domnului Onou, ci personalului dela „Tribuna“, întocmai cum și pentru cele publicate în ziarul nostru, nu Excelența Sa, Mitropolitul răspunde, ci cei încredințați cu conducerea ziarului. Ce le imputăm noi, și le impută toată lumea, este lipsa de energie în a-și opri personalul din redacție dela acte de necuviință. Atât.

Cărți și reviste.

Revista Teologică nr. 3 din 1 Februarie 1911 cuprinde: Cerem sfințirea vieții constituționale bisericesti, de Dr. Gh. Ciuhandu. Taina pocăinții, de I. Hanzu. Evenimente actuale din biserică catolică, de Arhim. I. Scriban. Contribuții la reorganizarea conferințelor preoțești tractuale, de P. Morușca. Iacob și Isaac, trad. de I. Beleuță. Mișcarea literară, de Gh. C. Cronică. Tipicul cultului religios, de Cantor.

Neamul Românesc Literar nr. 6 are armatorul sumar: Semne de întărire a unității culturale. Vedenie, poezie de A. Naum. Peliandru, poezie de Mihnea Olmaszu, Mihai Viteazul, schiță de poem dramatic, de M. Vlad. Capela din pădure, de Lenau, traducere de Iorgu G. Toma. Povestea cu odoarele cerului: Soarele, luna și stelele, de N. Mateescu.

Teatru.

Astăzi, Vineri, în favorul societății femeilor evanghelice „*Rosmersholm*“, tragedie de Ibsen. Măne. Sâmbătă, în favorul domnișoarei *Adela Herbert* cassieria teatrului, opereta „*Försterchriestel*“.

Posta redacției.

Cineva. Ai multă dreptate. Coardele atinse sunt însă prea gingașe și ar provoca ecouri din toate părțile. Să lășăm deci pentru alte zile discutarea chestiei din partea din care ai prins-o.

Din public.*)

Mulțămiță publică.

Dupăce banii adunați dela poporul din Mateias în scopul zidirii unei biserici corăspunzătoare în local celei vechi și foarte mici s'au cheltuit cu zidirea edificiului școlar compus din 2 sale de învățământ și locuința învățătorului, fii poporului, atât cei din comună, cât și cei înștrăinați, la apelul bine motivat au dovedit că sufletul lor dorește curțile Domnului. Așa după 3 donații în sumă de 160 cor., mai întâi femeile prin oul sau 2 fileri pe săptămână, cu colecta începută de 10 luni, apoi bărbații prin contribuția de acum din recolta anului expirat au dat suma de aproape una mie coroane. A înșira pe toți cari au contribuit la această sumă, s'ar cere prea mult spaț. Vor rămânea deci afară cei ce nu au întregit una coroană în bani, sau una ferdelă în bucate. Au contribuit asadar următorii:

Ioan Brotea, preot 14 cor., A. Cociș, Const. Boțoman, Ioan Șerban, Zahar. Boțoman, George Leucă și Ioan Csiki, inv., câte 10 cor., Vasile Leancu 5 cor., Dr. T. Suciu, prof. în Brad și Junimea colindătoare la Nașterea Domnului, câte 3 cor., Bucura Șerban, Maria I. Leancu, Bucura M. Pope, George I. Sorea și Maria D. Surdila, câte 2 cor., Silvestru Teoca, Nicol. Schiopu, S. Lingurar, S. Crețu, Maria Z. Brotea, L. Popa, Maria Z. Bunica, Grig. Vătavu și I. Z. Surdila, câte 1 cor. — În bucate (grâu):

Ioan Blaga 42 cupe, Z. Mihăet, G. Popa și Moise Popa, câte 32 cupe, I. Petri, Rosalim Boțoman, Ioan Vătavu, Mar. G. Z. Leancu, Ana Z. Leancu, G. G. Serbu, G. P. Leancu, D. Oancea, Mar. S. Căraivan, N. Boțoman, Ioan Cociș, M. Mitrofan și Cl. Surdila, câte 16 cupe, Silv. Caravan, Silvestru Serbu și Gr. Serbu, câte 14 cupe. — În săcoră:

Const. Boțoman, Ara. Cociș, câte 32 cupe, Ioan J. Dumitru, I. G. Serbu și G. Mihăet, câte 16 cupe. — În cucuruz:

G. M. Leancu și Bucura D. Leucă, câte 32 cupe, S. Dărăbanțu, A. Nicolă și I. Căraivan, câte 28 cupe, G. Mucea 20 c., Ig. Buha, Gr. Leancu, I. Z. Dumitru, A. I. Șerban, I. S. Popa, Is. Brotea, I. T. Leancu, G. Brotea, N. G. Serbu, I. G. Cupez, Nicol. Vătavu, G. Căraivan, Avr. Vătavu, M. Leancu, N. B. Leucă, A. Dumitru, Bucura I. Saban, I. Dărăbanțu, Z. S. Vătavu, G. Sasu, I. Savu, Mar. I. Surdila, I. M. Cupez, B. N. Moga, T. Stan, Gh. Stanciu, Gh. Surdila, I. Leucă, N. Cismaș, Is. Popa, Ana Is. Dumitru, N. M. Cupez, Ioan I. Surdila și G. Er. Mucea, câte 16 cupe, Cl. Machidon, I. Sasu și I. Machidon, câte 14 cupe.

Colecta prin Aurelia Brotea în București:

Maria și Alexandru Pavel, Maria și Barbu Găman, Traian și Rozina Leancu și Criston Leancu, câte 10 lei, Stefan și Laurenția Mihăilean, Nicolae Machidon, Ioan Birt și Costică cu Maria Leancu, câte 5 lei, I. Popa, I. și B. Moian, Maria și N. Dreghici, Maria I. Stefan, câte 4 lei 40 b., Iust. și Al. Serbu, Vic. și Mar. Leancu, câte 3 lei, Mar. și G. Olariu, G. Moga, G. Cociș, câte 2 lei, M. Surdila, P. Surdila, N. Oancea, Maria și Anica, din Vurpăr, Gr. Petrescu, I. Seracu, B. Moga și I. Tulbure, câte 1 leu.

Acestora și celor cu oferte mai mici, precum și celor pentru fondul ouălor nepublicate li se aduce mulțămiță călduroasă din partea comitetului parohial.

Mateias, în 15 Ianuarie 1911.

Ioan Brotea
paroh gr. or. rom.

*) Pentru cele publicate în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea.

Nr. 203/911.

(89) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător dela școala confesională română gr.-or. din Zam, protopresbiteratul Iliei, se descrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: Salar anual de 1000 cor., cuartir și grădină în natură precum și 30 metri lemne de foc, din cari are a se încălzi și sala de învățământ. Cuincuenalele se vor computa numai dela timpul funcționării la această școală.

Doritorii de a ocupa acest post în cea cea mai de frunte comună din acest tract, au a-și subținer cererile concursuale, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu până la termenul susindicat, și fiind posibil a se prezenta în vre-o Duminică ori sârbătoare la biserică, pentru a cânta și face cunoștință cu poporul. Cunoștințele de muzică vor fi preferite.

Ilia, la 21 Februarie 1911.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. al Iliei, în conțelegere cu comitetul parohial.

Zevedeu Murășian
protopresb.

Nr. 85/1911.

(71) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea parohiei Oarda-de-jos (cl. III) se descrie concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în acest jurnal.

Venitele cu întregirea prescrișă dela stat sunt conform datelor din coala B.

Cererile de concurs se vor înainta la subsemnatul oficiu, în termenul susindicat, îndatorându-se concurenții a se prezenta pe lângă restricțiunile reglementare în o Duminică sau sârbătoare la biserică, spre a cânta și predica resp. celebra.

Alba-Iulia, 12 Februarie 1911.

Oficiul protopresbiterat rom. gr.-ort. al tractului Alba-Iulia în conțelegere cu comitetul parohiei.

Ioan Teculescu,
protopresbiter.

Nr. 84/1911.

(74) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului vacant de paroh în parohia de clasa a II-a Vulcan cu fiilele Aninoasa și Lupeni, din protopresbiteratul Hațegului, se descrie prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Reflecții la acest post își vor așterne în termenul deschis rugărilor instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu, având a se prezenta — cu prealabila încunoștințare a subsemnatului — în vre-o Duminică sau sârbătoare în biserică din această parohie, spre a cânta, cuvânta, resp. celebra.

Hațeg, în 12/25 Februarie 1911.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. român al tractului Hațeg în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu
protopresbiter.

Nr. 170/911.

(75) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresc din comunele mai jos înșirate se descrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“ și anume:

1. **Moieciul superior**, un post de învățător cu salar anual de 1000 cor., și anume: 200 cor. dela comuna politică, 40 cor. dela biserică, iar restul din ajutor ce se va cere dela stat.

2. **Fundata**, un post de învățător cu salar anual de 1000 cor., și anume: 100 cor. dela biserică iar restul din ajutor ce se va cere dela stat. Cuartir în natură în edificiul școlii și 20 cor. relut pentru grădină.

Ceice doresc a ocupa unul din aceste posturi, se vor prezenta în una din Dumineci sau sârbători în biserică spre a se arăta poporului și spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesti având aleși să fie și instructorii și conducătorii cântărilor liturgice.

Concursurile instruite cu toate documentele cerute de regulamentul nostru școlar, să se înainteze subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul indicat. Cele intrate după termen, precum și acelea, din cari lipsește vre-un document cerut de regulament, nu se vor lua în considerare.

Zărnești, în 12 Februarie 1911.

Oficiul protopresbiterat al tractului Bran în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Ioan Hamsea
protopop.

Nr. 86/911.

(79) 3—3

Concurs.

Pentru postul învățătoresc vacant dela școala noastră confesională din Blășfaleu de sus, în tractul Bistriței, se descrie din nou concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

a) Salar fundamental de 1000 cor., și anume: 600 cor. din repartitie dela popor, iar 400 cor. ca întregire, ajutor dela stat.

b) Cortel, grădină și lemne de foc.

Reflecții la acest post își vor înainta cererile instruite cu documentele de lipsă subscrisele oficiu protopresbiterat în termenul deschis și au voia a se prezenta și în comună spre a face cunoștință cu poporul. Se observă că în tractul Bistriței nu sunt absolvenți de pedagogie și candidați calificați.

Bistrița, 6/19 Februarie 1911.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. în conțelegere cu comitetul parohial.

Gregoriu Pletosu
protopresb.

Nr. 113/911.

[67] 3—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Almașul mic cu filia Bunești în tractul Geoagiului, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B pentru întregirea dela stat a dotațiunii preoțești.

Cererile de concurs provăzute cu documentele prescrișe, au să se înainteze la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul deschis, iar candidații sunt poftiți să se prezinte în comună, cu prealabila învoire a protopresbiterului, pentru a face cunoștință cu poporul.

Geoagiu, (Algyógy) 9/22 Faur 1911.

Oficiul protopresbiterat al tractului Geoagiu în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Popovici
protopop.

Curs practic.

Pentru cunoașterea deplină a conducerii motoarelor mănate cu benzină ori cu ulei crud.

Prilegiu binevenit pentru poporul com. sgriculor dornic de a ajunge în timp scurt la bunăstare.

Anunț.

Subscrisul ca reprezentant al fabricii de mașini agricole de tot felul a dnu S. Wagner din Sibiu, și îndeosebi ca expert cu deplină pricepere în purtarea motoarelor americane și germane recunoscută ca cele mai solide, mai practice, mai corecte în umblare; dar de altă parte și cele mai efine ale timpului de estăzi, aduce la cunoștință publică că în înțelegere prin contract cu numitul fabricant am deschis la mine acasă curs practic de instrucție gratuită pentru toți cei ce doresc ași procura altfel de motoare — aplicabile la mori, la imblătit, steampuri de mine și la ori ce altfel de forță, și pentru înconjurarea de întâmplări rele, se priceapă mai întâi conducerea unui motor și numai după aceea noaște îndeajuns toată compoziția și regularea aceluia i se va putea mijloci vânzarea.

Totodată subscrisul îndeplinesc ori ce fel de comande și vânzări, tot așa de favorabile ca însuși fabricantul, și toate acele cu scrisori în limba română, ca prin aceasta să fie exchisă ori ce fel de înșelătorie jidovească.

Ori ce vânzare se efectuește în marginile prețurilor originale ale fabricii de producție.

Am la îndemână motoară și altfel de mașini aplicabile. Tot felul de catloage toate cu prețurile cele mai reduse ce se pot astăzi aștepta în vânzarea diferitelor feluri de mașini.

Vânzarea se face prin coale de comande pe rate în 3 reco-te = (3 ani), iar în cas că sar cutapăra cu bani gata se face un ofert mai favorabil.

Totodată subscrisul predau comandele în seamă cumpărătorului și dacă o atare comandă (motor cu vre-o garnitură) în urma mai multor probe s'ar dovedi de necorespunzătoare scopului așteptat, în acel cas nu e obligat a o primi.

Concesiunea pentru a procura benzină fără de dărie (adomentes) se capătă fără de nipi o cheltuială din partea cumpărătorului încă înainte de a primi motorul comandat.

Pentru toate mașinile procurate și îndeosebi pentru motoare se dă cea mai mare garanție ce se poate aștepta dela o fabrică cinstită și este în soris responsabilă pentru acelea.

Cei ce doresc dar să aibă mașini eminente și a fi scutiți de înelătorii — adreseze-se cu toată încrederea către subscrisul și vor primi toate îndrumările necesare, servind cri cui cu cea mai mare bunăvoință.

Basilu Glodean

preot gr. ort., ca reprezentant în Erdőfalva p. Algyogy-Hunyad-m.

(69) 2—3

De închiriat din 1 Iulie anul c.

Locuințe moderne

constătătoare din 2, 3 și 4 odăi, odăi de baie și apartinentele, în zidirea cea două din str. Schewiss Nr. 3.

Informațiuni se dau zilnic la cassa consistorială în oarele de birou dela 8—12 a. m. (95) 1—3

De închiriat.

În casa din strada Oenei (Burgergasse) Nr. 39 este de închiriat atelierul de argășitor pentru un măsur, lăcătuș, eventual pentru un alt întreprinzător.

Pentru informațiuni mai deaproape în aceeași casă. (99) 1—3

Știre despre vânzarea unei moșii

de 720 jugăre de loc comasat, care se află sub administrația subscriseului. Locul se compune din loc arător, răd, fână, loc de pășune; e provăzut cu toate edificiile economice necesare, apoi o casă frumoasă de locuit.

La informațiile cari se pot cere în limba germană sau maghiară, dă cu plăcere răspuns urgent și detaliat subscriseul.

(98) 1—1

Gerő Sámuel

Alsó Detrehem, com. Torda-aranyos.

Poșta și telegraf în loc.

Cancelarie administrativă și birou de informațiuni în Budapesta.

Procur și dau informațiuni în afaceri procesuale, școlare, bisericesti și comerciale, intervin la referenții dela Curie, din ministerii și dela toate oficiile publice din capitală, dau îndrumări în afaceri administrative, procur tot felul de documente, atestate și mape, esope rez și urgitez *concesiuni și dispensațiuni* la căsătorii, licențe de birt și pentru trafici, mijloce *ajutor de stat la cumpărări de izlaze și pășuni*, pe baza legii din 1908 artic. 43. Mijloce *impăcăciuni procesuale și în afaceri concursuale*, apoi cumpărări, vânzări și exarândări de bunuri, păduri, teritorii de vânat și îndeosebi articlii tehnici, rechisite economice precum: mașini de imblătit de arat, de scos butucii, de scris, de cusut și casse de fer imcombustibile, diferite motoare pentru mori și uloiași. Mijloce pentru oficianți împrumuturi personale, pentru țărani, proprietari de pământ, comune și comunități împrumuturi ieftine, simple hipotecare și amortisațiionale calculate cu $4\frac{1}{2}$ procente la sută și 1 procent amortizare din capital; câștig reescompt pentru bănci, efectuează tot felul de comande comerciale, mărfuri, semine de primăvară pentru grădinari și economi, apoi comande la bursă, hârtii de valoare.

Observ, că cumpărările mașinelor și motoarelor le mijlocească astfel, că partea contractuală o controlez eu, iar cea tehnică va fi controlată de un tinăr român, absolvent la poli-tehnică, care totodată este expertul meu la astfel de cumpărări, deci feritivă de agenții din provincie, cari prin mijlocirea lor numai procese, însă nu marfa dorită vă câștigă.

Taxe vor fi moderate și serviciul prompt, însă rog o anticipație de cinci coroane, cu care sumă să achită corespondența, urgențele, comandele și informațiunile mai simple. — Rog la întreprinderea mea sprijinul on. public român și în deosebi a colegilor mei.

(83) 2—4

Cu stimă:

Dr. Constantin Maiea,
advocat diplomat.

VIII. Aggteleki-u 10., I. 7. Telefon 171-27.

Városmajor-Sanatorium și Hydrotherapie

26 odăi aranjate foarte modern, supraveghiere medicală constantă.

Telephon 88—89

Birou central, stabiliment medical:

Budapesta, Ferencz-körut 29

Consultațiuni dela orele 8—9 a. m. și 4—5 p. m.

[448] 14—

Director-șef

Dr. Cosmutza.**Vită de vie altoită**

expediază sorte curate, sub garanție, în sortiment bogat, de ani cunoscută și solida firmă:

Prima plantatiune de viie de pe Târnave. Proprietar: **FR. CASPARI**, Mediaș Nr. 62 (Transilvania).

Rog a cere catalog gratuit! Catalogul conține scrisori de recunoștință din toate părțile țării și poate deci fiecare posesor de vie a și cere informațiuni despre soliditatea numitei firme, dela persoane cunoscute. [383] 20—25

Altoi de viță puternică

nobilă americană, cioplită ori cu rădăcină.

Fiecare viticultor, care are lipsă de viță puternică, liberă de peronosporă, bogat înrădăcinată și bine încreștută — pentru a toire, — să se adreseze cu toată încrederea la școala de viticultură din Reichesdorf, proprietar Simon Nemencz, posta Riomfalva, unde cu prețurile cele mai moderate se află materialul cel mai bun de plantat.

Mare depozit din calitățile cele mai bune, pentru struguri de vin și masă.

Simon Nemencz,

posesorul primei școale de vierit din Reichesdorf Nr. 121 posta Riomfalva.

Cataloge la cerere gratuit și franco!

(860) 38—

Mâncări de Post!!!

La băcănia N. ONIȚIU, Sibiu.

Ofer onoraturii public român din loc și jur cele mai alese mâncări pentru postul sfintelor Paști:

Pești marinați în diferite gusturi, heringi baltici și marinați, ruși (muscani) și auguila marinată, icre roșii excelente, icre negre, sardine sardele, ton (Tunfisch), pastri de mare, masline mărune și mari, halva și rahat de Constantinopol, unt de lemn francez și oleu de in curat, țuică veritabilă, rum de Jamaica în 8 calități, ceaiu rusesc de Popoff în 15 calități, prăjituri pentru ceaiu, unsoare de nucă (Cocus), precum și alți articoli de brânza colonialelor și de ale băcăniei în sortiment bogat.

Toate apele minerale cunoscute, în special „Apa de Căciulata“, precum și apa „Hebe“ de Sângeorgiu-român toate în calitate excelentă și proaspete cu prețuri moderate.

(80) 3—

„ZLĂGNEANA”, institut de credit și economii, soc. pe acții în Zlagna (Zalatna).

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Zlăgnea”, societate pe acții, să convoacă prin aceasta la

a XIII-a adunare generală ordinară,

pe Joi în 30 Martie st. n. 1911, la oarele 9 a. m. în localul institutului cu următorul

Program:

1. Raportul direcțiunei, bilanțul anual și raportul comitetului de supraveghiere
2. Impărțirea venitului curat și darea absolutului.
3. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1911.
4. Alegerea comitetului de supraveghiere în cadrul statutelor.
5. Alegerea de membrii în direcțiune în cadrul statutelor.

Spre orientare: Acei domni acționari, cari voese a participa cu vot la adunarea generală, sunt poftiți a-și depune, cel puțin cu 24 ore înainte de adunare, acțiunile scrise pe numele lor, respective pe numele acelor, pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență la cassa societății în Zlagna. Acțiunile să pot depune și la: „Albina” în Sibiu, la „Victoria” în Arad, la „Auraria” în Abrud, la „Detunata” în Bucium, la „Buciumana” în Bucium-Poeni și la „Agricola” în Hunedoara.

Zlagna, la 6 Martie stil nou 1911.

(93) 1-1

Direcțiunea.

Active.		Bilanț la 31 Decemvrie 1910.		Pasive.	
	K f		K f		K f
Numărar	10,377.02	Capital:			
Cambi în portfel	428,326.75	emisiunea I-a	50,000 —		
Imprumuturi ipotecare	56,813 —	emisiunea II a	50,000 —		
Obligațiuni cu caventi	354 —	Fond de rezervă	35,410.79		
Imprumuturi pe lombard	2 426.30	Depuneri spre fructificare	270 304.82		
Conturi-curente	3,192.65	Reescompt	113,990 —		
Realități:		Imprumuturi ipotecare cedate	6.800 —		
a) casele proprii Nr. 935	28,000 —	Conturi-curente	12,345.92		
b) realități de vânzare	2,086.93	Posiții transitorii	8,576.90		
Hărții de valoare:		Dividendă nereclamată	469.50		
a) efecte publice	7,450 —	Diversi creditori	1,255.04		
b) acții dela bănci	8,395 —	Profit curat	13,562.14		
Magazin de cereale:					
a) porumb	2,065.67				
b) grâu	311.44				
c) ovăș	1,404.02				
Datori:					
a) acționari restanți	1,787 —				
b) credit deschis la bucate	3,532.47				
c) diverși debitori	2,681.11				
Posiții transitorii	2,903.95				
Mobilier:					
a) al institutului	80 —				
b) al magazinului	527.80				
	562,715.11				562,715.11

Spese.		Contul Profit și Pierdere.		Venite.	
	K f		K f		K f
Interese de depuneri	11,919.83	Interese de escompt	39,041.51		
Interese de reescompt	9,375.55	Interese ipotecare	3,683.89		
Interese fondului de rezervă	1,361.95	Interese pe obligațiuni	47.65		
Interese capit. emisiunea II a	230.90	Interese de cont-curent	63.22		
Interese după împrum. hip. ced.	390.40	Interese lombard	26.30		
Dare erarială și comunală	3,433.20	Chiria după casele proprii	800 —		
Dare după interesele de depuneri	1,191.98	Venitul efectelor	372 —		
Competințe de timbru	42.18	Provizioni și venit dela bucate	6,293.75		
Marce de prezență	1,570 —				
Salare	4,186.66				
Spese	1,783.84				
Chirie	600 —				
Porto	326 —				
Amortizări:					
din mobil. ar.	20 —				
pretensiuni dubioase	323.69				
Profit curat	13,562.14				
	50,328.32				50,328.32

Zlagna, la 31 Decemvrie 1910.

Nicolae Olariu m. p.,
director executiv.

Candin C. Comanescu m. p.,
comptabil.

Direcțiunea:

Nicolae Cristea m. p., preș. Petru Popovici m. p. Victor Demian m. p., v. preș.
Iosif Magda mp. Dumitru Moguțiu mp. Petru Presecan mp. Ștefan Corpade mp.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Zlagna, la 6 Martie 1911.

Alesandru Băieșan m. p., preș.

Ioan Fodorean m. p.

Ioan Ursa m. p.

Ioan Lucacel m. p.

Dionisiu Costea m. p.

Iosif Lissai m. p., revizor expert al „Solidarității”.

Requisite de scris

se pot procura
de la

Librăria arhidiecezană

0 realitate frumoasă,

bine și plăcut situată (3 fronturi) în Sibiu (orașul de sus — Oberstadt), aproape de piața mare cu 2 case de locuit, parter în cea mai bună stare, cu 2 grădini (eventual loc pentru 2—3 clădiri), curte spațioasă etc. etc. se vinde de bună voie

Pentru amatori serioși se află adresa la administrația acestei foi. (77) 2-2

A apărut și se află de vânzare la
Librăria arhidiecezană în Sibiu.

Ioan cav. de Pușcariu:

Fragmente istorice

despre

boierii din țara Țăgărașului.

La partea I 40 fileri, la partea II 60 fileri, la partea III 80 fileri, la partea IV cor. 5 20.

Birou de informații.

Cunoscând multe lipsuri ale publicului românesc din provincă, m'am hotărât să deschid în **Budapesta** birou de informații și

Agentură românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză — dau în restimp de 2—3 zile ori și cui, rezolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Urgentez rezolvirea petițiilor. Vorbes în persoană cu referenț la cauza și rog rezolvare favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

(38) 4— **L. Olariu,**
Budapesta, Lajos-utca 141 III/19.

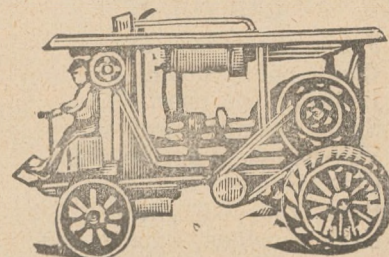
Picături de stomach ale lui Brády

cu
Maica Domnului de Mariazell
ca marcă de sentire

de aceea numite „Picături de stomach de Mariazell”, sunt probate în decurs de 30 ani și aflate ca cel mai bun mijloc contra ori ce fel de greutate la mistuire, arsură în stomach, constipație, durere de cap și stomach, greață, colică, insomnie, anemie și gălbănare etc. Se găsește în farmacie cu prețul — 90 bani și C. 1-60. 6 sticle cu C. 5 40, 3 sticle duble C. 4-80, trimite franco fabricantul C. Brády, farmacia „La Regele Ungariei”, Viena I. Fleischmarkt II. Depozit Nr. 5. — A fi cu atenție la marca de scutire cu Maica Dnui de Mariazell, embalage roșie și subscriere ca aici pe clișeu. (4) 9—25

În Sibiu se află în depozit la: August Teusch, Carl Morscher, Guido Fabritius.

De sine mergătoare, simple și renumite în lume
Locomobilele cu benzin

Mașini de treerat

sunt aprobate și eminate pentru re-
gion muntoase. Funcționare perfectă și sigură, cruțare în folosirea ben-
zinului, construcție simplă.

Renumite în lume ca sugative de gaz

Motoarele de oleu brut svediane

simple și de sine mergătoare pentru

Joagăre și spărgătoare de pietri,
arangiamente complete de mori.

Garnituri de treerat cu aburi și dăpănat.

Kellner & Schanzer,

Budapesta V., Aulich-utca 2.

Agenți și mijlocitori se honorează.

(15) 8—26

Unde se pot procura

REVERENZI

croite cu chie și lucrate bine? Numai la

IOAN PETRAȘCU

măestru croitor, Sibiu, Str. Cisnădiei Nr. 30,

pentru că el le croește foarte bine și pe lângă că le lucră din material bun le face și cu un preț de tot moderat și la caz de urgență le poate face în timpul cel mai scurt posibil.

Să mergem dar la el, să sprijinim industria românească, căci numai astfel putem deveni tari și mari! [101] 1—52

Telefon 172.

Serviciu prompt și conștientios.

Prima fabrică transilvană
ces. și reg. privilegiată

de casse de fier și oțel,

și

lăcătușerie de artă și construcție,

instalată cu putere electrică.

E. Purece,

Sibiu — Nagyszeben

Strada Faurului 19.

Cataloge de preț gratis și franco.

TELEGRAMĂ! Ne mai pomenit!

facem cadouri de 1500 cor. în premii și în numărar!

Pentru deslegătorii acestui chip am spus suma de sus amintită: Fiecare, care va afla vânzătorul și ni-l va desemna, primește un orologiu de domni ori dame în valoare de 20 cor., ori la dorință 15 cor. în numărar în cinste. Condițiunea, e că fiecare deslegător e silit să facă o comandă pe o catină (lant) esecelentă imitație de aur „Fortuna” și a ne trimite totdeauna în mărei postale cor. 175 valoarea acesteia! După intrarea deslegătorilor urmează distribuirea premiilor Toate expedițiile sunt a se adresa la: Patria-Zentrale A. Seifert, Wien, VII, Neubaugasse 39.

Numele Comuna Strada Unde e vânzătorul?

Unde e vânzătorul?

Piese muzicale de Tib. Brediceanu.

Doine și cântece.

(Voce și piano.)

CAIETUL I.

Foaie verde, foi de nuc.
Cântă puil cucului.
Bădișor depărțitor.
Spune mândr' adevărat.
Vai, bădiță, dragi ne-avem.
Cine m'aude cântând.
Bade, zău, o fi păcat.
Bagă, Doamne, luna 'n nor.

CAIETUL II.

Știi tu, bade, ce mi-ai spus.
Vino, bade, iar acasă.
Năcăjit, ca mine, nu-i.
După ochi ca murele.
Floare fui, floare trecui.
Cântec haiducească.
Trageți voi boii
Cine n'are dor pe vale.

Jocuri românești.

(Piano solo.)

CAIETUL I.

Lugojana.
Măzărca.
Ardeleana (ca în Banat) I.
Pe picior I.
Ardeleana I.
Brâu I.
Hora.
Ardeleana (ca în Banat) II.

CAIETUL II.

Ardeleana (ca în Banat) III.
Ardeleana II.
Pe picior II.
Țarina.
Învărtita I.
De doi.
Ardeleana III.
Brâu II.

CAIETUL III.

Brâu III.
Hațegana.
Ardeleana (ca în Banat) IV.
Învărtita II.
Pe picior III.
Ardeleana (Abrudeana) IV.
Ardeleana (ca în Banat) V.
Brâu IV.

Prețul unui caiet: cor. 4.—
fr. 5.—

Preludiu și Hora din „Serata etnografică”, pentru piano, ed. II.

Rândunica, vals, pentru piano, ed. II.

Viorele, vals, pentru piano, ed. II.

Nou! — Aurora, vals pentru piano. — Nou!

Prețul a cor. 2.—
fr. 2.50

De vânzare la toate librăriile românești.

Depozit general:

Librăria arhidiecezană Sibiu (Nagyszeben).

Cărți pentru bibliotecile parohiale-școlare.

Dela **Librăria arhidiecezană din Sibiu** se pot procura următoarele cărți mai noi apărute:

cor.		cor.	
Agărbiceanu I., Novele	1.50	Ciocărlan I., Pe plaiu, nuvele	1.50
— Două iubiri, novele	2.—	Corbu I., Ad Astra! Astronomie populară în icoane. Cu mai multe ilustrațiuni și icoane în text	2.—
— In clasa cultă, novele	2.—	Cuza A. C., Poezii, epigrame și cugetări	1.50
Adam I., Constanța pitorească	2.—	Dauș L., Iluzii, roman	1.50
Alexandrescu Dorna, Arnăuța, roman	1.—	Delavrancea P., Sultănică, nuvele	2.—
Andersen, H. C., Povestiri, trad. de Ruxandra Viăuțu	2.50	Dulfu, Cântece și povești	1.50
Anghel-Iosif, Caleidoscopul I/II	1.50	Dragoslav I., La han la trei ulcele	1.50
— Ciresul lui Luculus, nuvele	1.50	Dunăreanu N., Răspătă, nuvele	1.50
Anghel, Fantazii, poezii	1.50	Eminescu M., Poezii. Ediție ilustrată și revizuită de I. Scurtu	2.—
Asachi G., Poezii	1.50	Farago E., Șoapte din umbră	1.50
Balzac H., Moș Goriot, roman	1.—	Flaubert, Doamna Bovary, roman	2.—
Bărseanu I., Rapsodie și balade	1.50	Gane N., Spice, nuvele	2.—
Basme din toate ținuturile românești	1.90	Gârleanu E., Nucul lui Odobac, nuvele	1.50
Bianu Dr. V., Doctorul de casă sau Dicționarul sănătății îndobit cu 315 chipuri	14.—	Gârleanu E., Intr'o noapte de Maiu, nuvele	2.—
Bolcaș L., Seri albastre (Pentameron)	1.50	Gârleanu E., Bătrânii, nuvele	3.—
Bolcaș L., La cărările vieții	1.50	Hodoș E., Departate de lume, nuvele	1.50
Björnsterne-Björnson, Veselul strengar, nuvele	1.50	Holban, Oamenii celebri din anticitate	3.50
Björnsterne-Björnson, Synove	1.50	Iosif N. N. O., Primăvară	1.—
Boteni I. I., Din satul nostru, nuvele	1.50	Ibrăileanu, Spiritul critic în cultura românească	2.—
Bucura Dumbravă, Haiducul, roman	2.—	Ibrăileanu, Scriitorii și curente	2.—
Calmuțchi V., Floricele, poezii	1.—	Iorga N., Istoria lunei în vremile mai nouă dela Ludovic al XIV până astăzi	3.—
Caraiyan V., Povești de pretutindenii	2.—	Iorga N., Istoria Românilor pentru poporul român	3.—
Caragiale, Schițe nouă	2.50	Iorga N., Din faptele străbunilor	1.50
Carmen Sylva, Prințul codrului traducere după original de Lia Hărsu	—30	Ispirescu P., Legende sau Basmele Românilor	1.50
Cazaban, Chipuri și suflute, nuvele	1.50	Lecca I. G., Dreptul vieții, roman	2.—
Cerna, Poezii	2.—	Lovinescu E., Viața și opera lui G. Alexandrescu	2.—
		Lovinescu E., Critice I.	3.—

O vai!

O să mă înnece această tuse rea!

La tuse, răgușală și mucărie ajută repede și sigur

„Pastilele de piept ale lui Egger”

au gust bun, și nu influențează asupra apetitului.

Un carton 1 coroană și 2 coroane.

Carton de probă 50 bani.

Deposit general și de expedare:

Farmacia „Reichspalatin”

Budapesta, VI, Váci-körút 17.

Trăiască!

Pastilele de piept ale lui EGGER m'au scăpat repede!

Se găsește în Sibiu la: Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Carol Priessel, Au (367) 25—26 gust Teutsch; în Sebeș la: Wilhelm Lederhölger, Ludwig Binder, farmacia.

La NAGYENYED
Com. Alsófehé

se adresează, cine dorește a și procura varietăți autentice de:

Pomi roditori

arbori pentru alee, plante de ornament, conifere, plante de împrejmuire, fructe cu boabe, pați, etc.

Vițe altoite

(calitate superioară) viță europeană și amer. cu și fără rădăcină.
(Catalog instructiv la cerere gratuit.)

FISCHER u. Comp
Pomi și cultura

(368) 10—12

„Mugurul”

îns. economică-comercială, Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vm.

Altoi de vie

calitate distinsă pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină

se află de vânzare la

Insoțirea economică-comercială

„Mugurul”

Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vm.

Material disponibil în altoi peste

două (2) milioane.

— Școalele de altoi n'au fost atacate de peronosporă. —

Altoi desvoltați la perfecțiune.

La cumpărări pe credit cele mai ușoare condițiuni plătite pe 10 ani cu 7%.

La cerere preț curent și instrucțiuni gratis și franco.

Insoțirea primește gratis elevi pentru învățarea altoitului și manipularii școalei de altoi.
(464) 16—

Prima condițiune de reușită este de a folosi material solid.

Trimiteti băieți la cursul practic de altoit.

Replantați va viile cu altoi dela firma română.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnatoria de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provazute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, înădă ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate
(278) 23—52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiata în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provazute în partea superioară — ca violina — cu gauri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine statătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toate de metal. Prețcuranturi ilustrate gratis.

